

Windmolens plaatsen is een serious game

Wat is de impact van windmolens en zonneweides op het landschap van de Duin- en Bollenstreek? Op woensdagavond 30 mei, in het bestuurscentrum van Voorhout, bogen lokale politici zich over die vraag tijdens één van de serious games, georganiseerd door Holland Rijnland. Gewapend met perspex fiches plaatsten raadsleden en wethouders windmolens en zonnepanelen op een uitvergroete landkaart. En dat bleek lang niet eenvoudig.

Bijna een jaar geleden ondertekenden gemeenten en verschillende partners het Energieakkoord Holland Rijnland. Daarin spraken de partijen af dat de regio in 2050 energieneutraal is. Maar wat is de impact heeft van al die windmolens en zonneweides om die ambitie waar te maken? En hoe vertaalt zich dat naar de tussentijdse doelstellingen in 2025?

De Alphense burgemeester Liesbeth Spies heeft binnen het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland onder meer de portefeuille energie. In haar welkomstwoord benadrukte zij dat de manieren van energiebesparing en -opwekking geen keuzemenu vormen, maar dat alle varianten benut moeten worden. 'We gaan zo aan de slag met een serious game om een voorstelling te maken wat het betekent om één van de afspraken van vorig jaar daadwerkelijk te realiseren, namelijk de opwekking van grootschalige wind- en zonne-energie. We nemen vanavond geen beslissingen, maar laten zien wat wel en wat niet kan. Het zou mooi zijn als we eind van het jaar een geografische kaart hebben met voorlopige locatievoorkeuren, en die kunnen overhandigen aan de provincie Zuid-Holland.'

Taco Kuijers, projectleider bij Generation Energy, legde de bezoekers aan de hand van enkele historische voorbeelden uit dat duurzame energieopwekking niet altijd een negatieve invloed heeft op de belevingswaarde van een landschap. 'Kijk naar een oude plattegrond van de Zaanstreek. Het staat er vol met molens, waarvan er nu nog enkele over zijn en die we allemaal waarderen. Ook de afgravingen van veen heeft een landschap gecreëerd dat we nu mooi vinden. Denk daar aan richting de toekomst.'

Kuijers vergleek ook het benodigde landoppervlak van verschillende duurzame energiebronnen. 'De energie die een grote windturbine levert, komt overeen met acht hectare zonneweide. Wil je die hoeveelheid energie opwekken uit biomassa, dan heb je maar liefst 114 hectare land nodig. Maar er zitten de nodige beperkingen aan de plaatsing van windmolens. Denk aan verplichte afstand ten opzichte van woningen, in verband met geluidsoverlast en slagschaduw. In een dichtbevolkte regio als de Randstad zijn geschikte locaties voor duurzame energieopwekking dun gezaaid.'

Kuijers rekende voor dat de Bollenstreek, met toepassing van alle besparingsmogelijkheden, in 2050 8,4 PJ aan energie nodig heeft. En dat was dan ook de opgave voor de aanwezigen. Probeer, met alle restricties rekening houdend, die hoeveelheid duurzame energie op te wekken. Op een topografische kaart van de Bollenstreek plaatsten de lokale politici fiches die windmolens en zonneweiden voorstelden. Hoewel een groot gebied, bleken maar weinig plekken geschikt. Bebouwing, hoogspanningsmasten, natuurgebieden of aanliegroutes van Schiphol, legden de benodigde beperkingen op. Uiteindelijk werden drie uitwerkingen gepresenteerd. Twee daarvan behaalden inderdaad de benodigde opwekcapaciteit. Maar het exact behalen van een streefgetal was niet het doel van de avond. Belangrijker was dat iedere aanwezige bewust werd van de urgentie tot verduurzaming en de complexiteit van de uitvoering. En in die opzet was de bijeenkomst zeker geslaagd.

De bijeenkomst in Voorhout was de eerste uit een reeks van twee subregionale sessies. De volgende serious game vindt plaats op 6 juni, in Alphen aan den Rijn. Eind dit jaar hopen de partners van het Energieakkoord Holland Rijnland een voorlopig gezamenlijk voorstel te hebben voor duurzame energieopwekking.